

ENKÄTSAMMANSTÄLLNING: VÅRDNADSHAVARE

Utvärderingsenkäter skickas efter avslutad period på Terapikolonier ut till deltagare, vårdnadshavare och remitterande behandlare.

Enkätssammanställningen används i verksamhetens ständigt pågående kvalitets- och utvecklingsarbete.

Sammanfattning

Av de 33 enkäter som skickades ut till vårdnadshavare vars barn själva åkte ut på kollo inkom 27 besvarade (82 %). Samtliga anser att informationen inför kolloperioden var tillräcklig och de allra flesta var mycket nöjda med återkopplingen efter kollo. De vanligaste förväntningarna hos vårdnadshavarna var att barnet skulle trivas och ha roligt, få möjlighet att utveckla sina sociala färdigheter, få träffa andra med liknande erfarenheter och att barnets självförtroende skulle stärkas. Alla utom en svarar att förväntningarna helt eller delvis uppfyllts. En klar majoritet av vårdnadshavarna uppger att samarbetet med kollopersonalen fungerade mycket bra, medan några anser att det fungerat bra och en svarar "Varken bra eller dåligt". Vårdnadshavarna är till klart övervägande del nöjda med den grundläggande omsorg som personalen erbjudit barnen. De flesta tycker att periodernas längd varit lagom, en mindre grupp uppfattade att perioden var för kort och en tyckte att den var för lång. Nästan uteslutande uppger vårdnadshavarna att barnen, de själva och familjen har påverkats positivt av barnets kollovistelse.

Författare:

Jessica Berg

Inledning

Terapikolonier erbjuder kolloplatser med miljöterapeutisk behandling för barn som har en pågående behandlingskontakt inom barn- och ungdomspsykiatri. Tre av perioderna är för föräldrar tillsammans med sitt barn, två för barn och två för ungdomar. Periodernas längd varierar från 6 dygn upp till 20 dygn.

2016 inkom 107 ansökningar till Terapikolonier. 61 % gällde biologiskt födda pojkar och resterande 39 % gällde biologiskt födda flickor. 55 barn och ungdomar, varav 15 återvändare erbjöds plats på Terapikolonier (ett överintag). Nio deltagare lämnade återbud, en så sent att det inte gick att erbjuda platsen åt någon annan. Totalt kom 51 barn och ungdomar ut på någon av Terapikoloniers perioder vilket motsvarar 603 vårddygn (medföljande föräldrar ej inräknat). 4 deltagare kom att avbryta sin vistelse i förtid bland annat p g a hemlängtan. Könsfördelningen hos de uttagna barnen var 40 % flickor och 60 % pojkar, med ett åldersspann mellan 4 och 17 år.

Diagnoser inom ADHD spektrat dominerade bland ansökningarna (70,1 %) följt av AST (39,3 %) och därefter olika former av ångestsyndrom (20,8 %). Trotsyndrom, depression och nedstämdhet var därefter de vanligaste diagnoserna (15,9 % vardera). Många av barnen hade flera diagnoser. Samtliga barn hade varit med om potentiellt traumatiserande händelser där relationsproblem i förhållande till kamrater var vanligast (71 %). Många uppges ha varit utsatta för allvarlig mobbing och uppges ha blivit utstötta ur kamratgemenskapen. Relationsproblem inom familjen var en annan vanlig påfrestning (57 %). Oftast förekom flera olika påfrestningar samtidigt.

Vanligaste behandlingen inom barn- och ungdomspsykiatri var råd/stöd till barn/tonåring eller föräldrar (25,2 respektive 45,8 %) och medicinering med centralstimulantia (43 %). Kontakten med barn- och ungdomspsykiatri var olika regelbunden där majoriteten (42,1 %) träffade någon på mottagningen varannan till varje vecka. När det gäller övriga barn och unga var kontakten månatlig (15,9 %), glesare än en gång i månaden (20,6 %) eller så var det oklart hur kontakten såg ut (21,5 %).

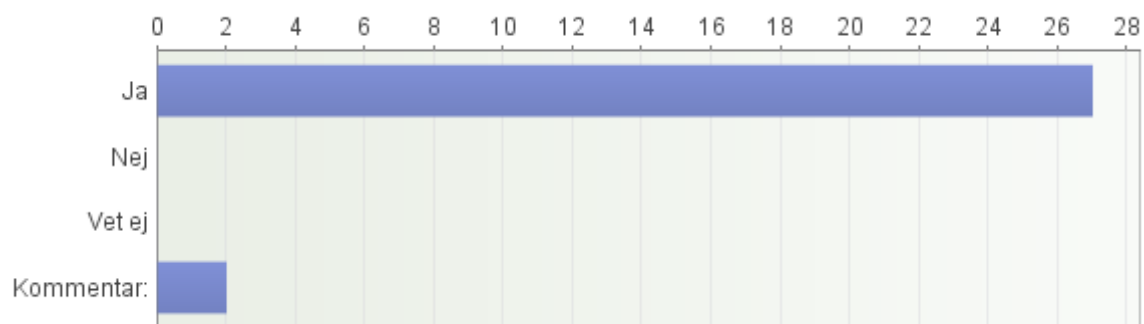
Metod

Vårdnadshavare till barn som själva åkte ut till kollo fick enkäter bestående av nio frågor med svarsalternativ angående hur de uppfattat barnets kollovistelse, hur den påverkat familjen och hur samarbetet med personalen har fungerat. I anslutning till frågorna gavs möjlighet att kommentera svaren. Utöver dessa frågor fick vårdnadshavaren ta ställning till nio påståenden utifrån i vilken utsträckning de höll med om dem; detta anges på en sexgradig likertskala som går från *instämmer inte alls* till *instämmer helt*. Enkäten avslutades med utrymme för egna synpunkter eller kommentarer.

Redovisning av svar

1. Tycker du att informationen före kolloperioden var tillräcklig?

Antal svarande: 27

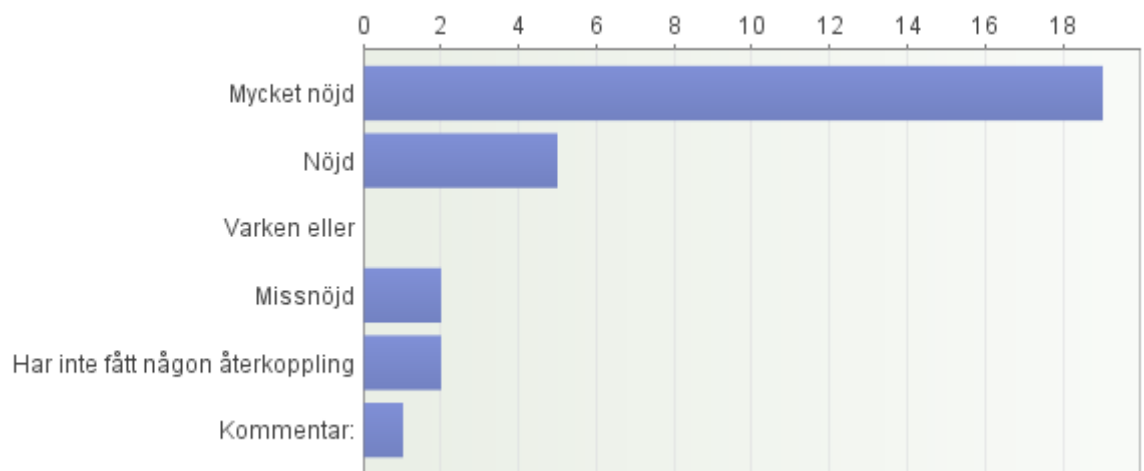

Fritextsvar: Kommentar:

- Vi fick fel datum utskickat men det löste sig
- Bra upplägg med individuellt samtal och en gemensam infokväll, där man dessutom delade upp barn och vuxna efter en stund.

2. Är du nöjd med återkopplingen efter kollo?

Antal svarande: 27

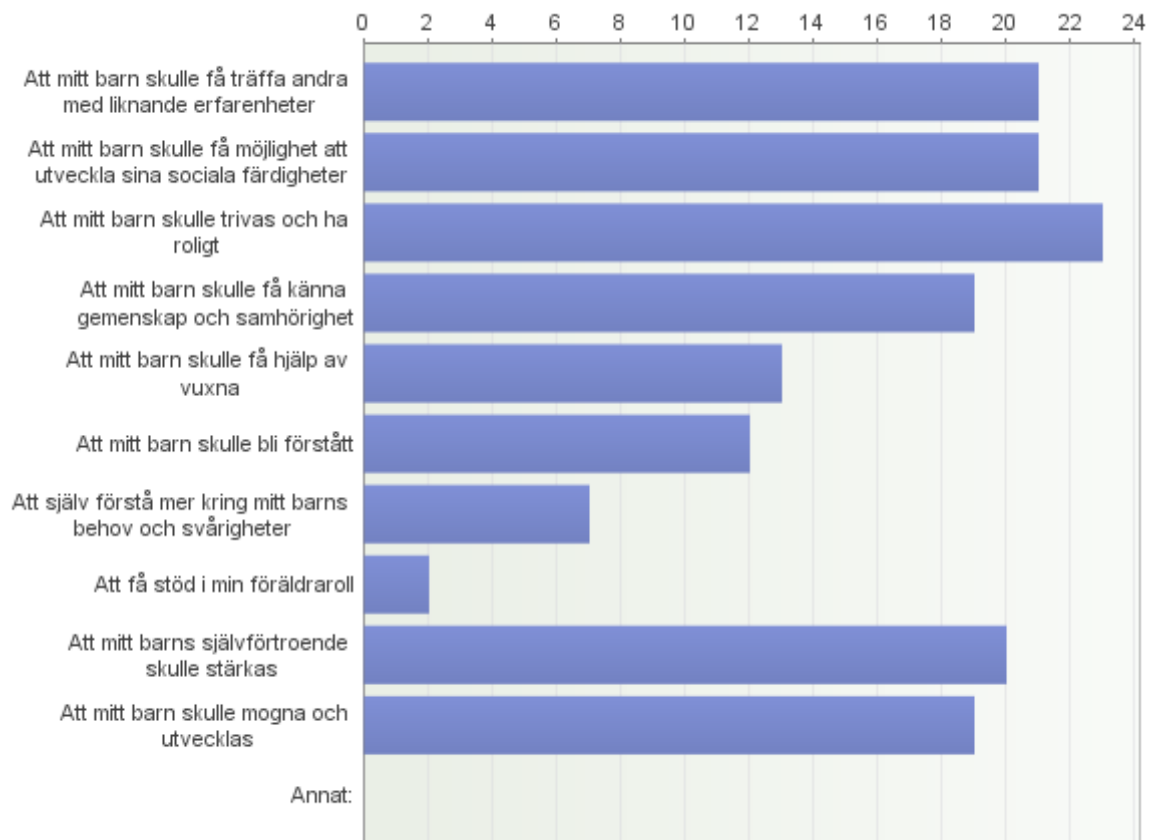
Fritextsvar: Kommentar:

- Vi tycker att återkopplingen med barnet inte bara ska vara 100 % positiva saker. det kändes som att ni valde att inte prata om sånt som hade varit svårt eller jobbigt när barnet var med. Vi tycker det är viktigt att vårt barn blir medveten om sina svårigheter för att kunna acceptera dem och på sikt jobba för att förändra negativt beteende.

3a. Vad hade du för förväntningar och förhoppningar inför kollovistelsen?

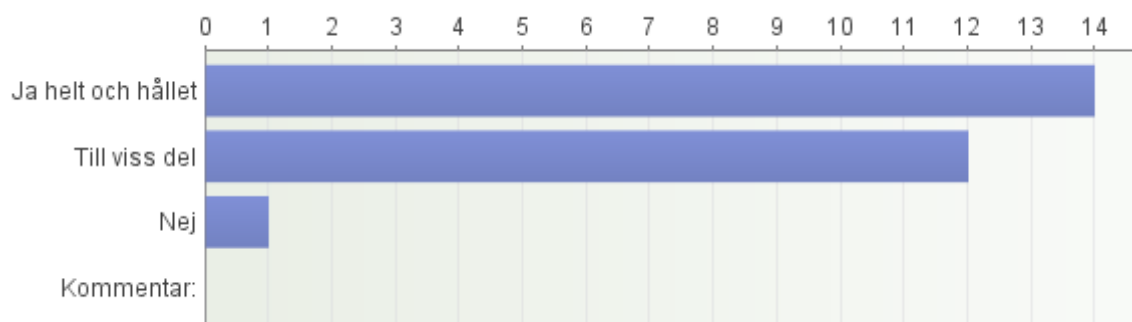
På frågan om förväntningar och förhoppningar inför kollovistelsen framkommer önskan om att barnet skulle få trivas, ha roligt, känna gemenskap och samhörighet och träffa andra med liknande erfarenheter. Förhoppningarna som uttrycks handlar också om att barnet skulle få möjlighet att utveckla sociala färdigheter, mogna och utvecklas och att barnets självförtroende skulle stärkas. En förhoppning var också att de vuxna på kollo skulle förstå och kunna hjälpa barnet.

Antal svarande: 27

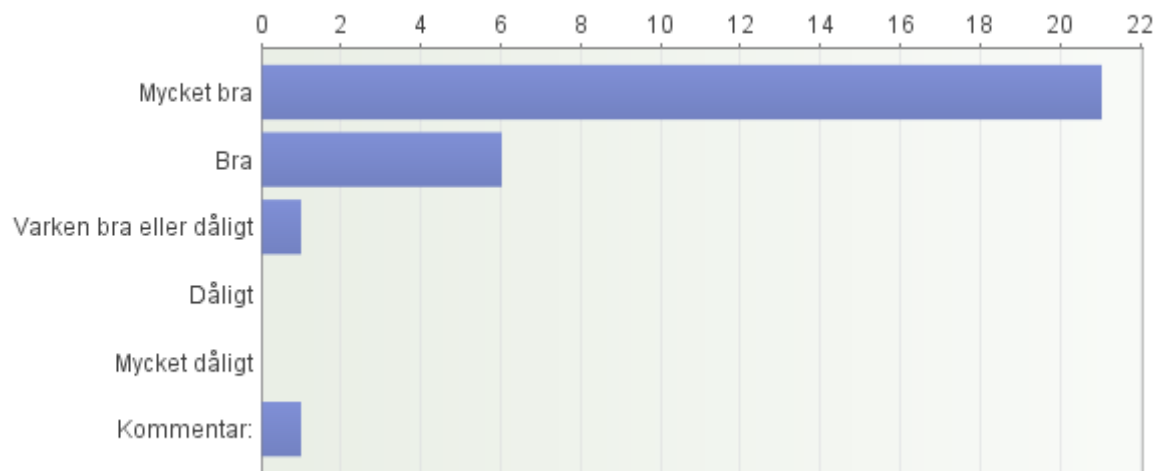
3b. Har dina förväntningar uppfyllts?

Antal svarande: 27

4. Hur fungerade ditt samarbete med kollopersonalen?

Antal svarande: 27

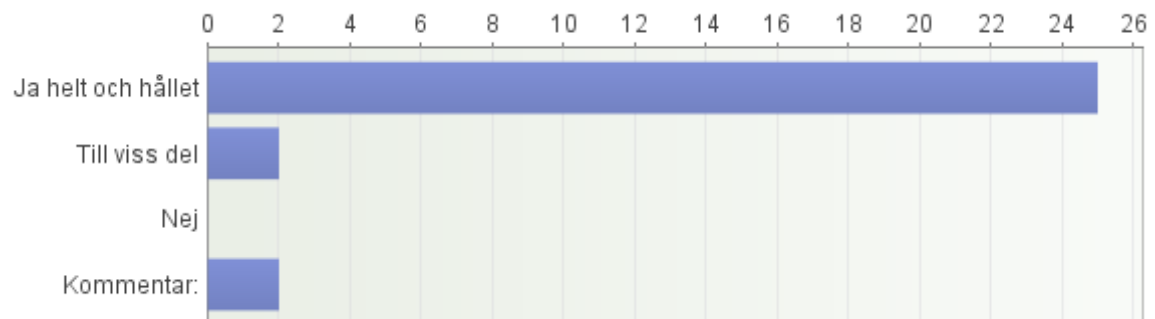

Fritextsvar: Kommentar:

- Hade gärna sett att mitt barn fick mer stöd i att klara sig utan oss och behöva få 6 samtal om dagen förutom det planerade morgonsamtalet.

5. Är du nöjd med den hjälp ditt barn fått när det gäller stöd, mat, hygien, tröst etc.?

Antal svarande: 27

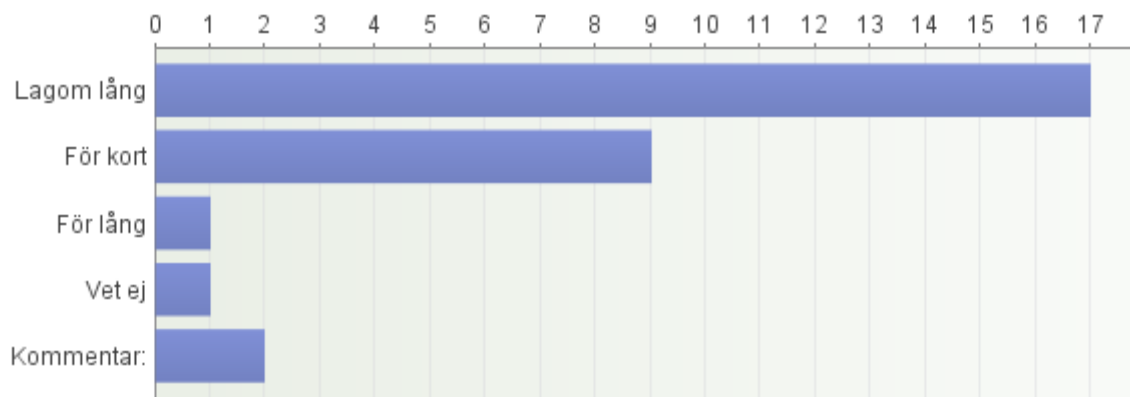
Fritextsvar: Kommentar:

- Helt fantastiskt!!

- I den kontakten vi hade under veckan och vid återkopplingen upplevde jag att ni förstod ganska väl hur mitt barn fungerar och prioriterade rätt saker , och därmed kunde bortse från mindre viktigare saker som vikten av en dusch t ex.

6. Vad tycker du om kolloperiodens längd?

Antal svarande: 27

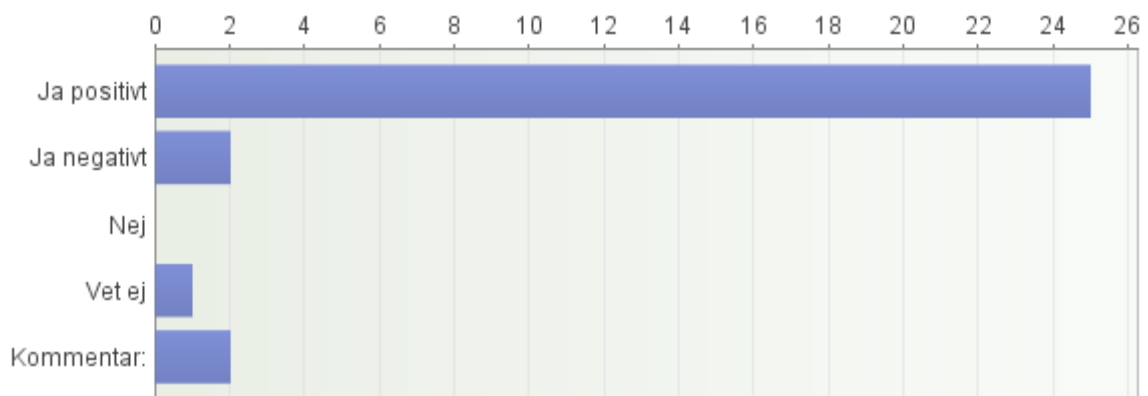

Fritextsvar: Kommentar:

- Det blev en utmaning, men oxå väldigt bra för hela familjen.
- För att vara första gången var det bra med bara en vecka, för att se om det överhuvudtaget fungerade, men i ett längre perspektiv skulle det vara bra med en längre period för att han ska hinna landa i rutinerna och vara där ett tag innan man bryter upp igen. Det här såg personalen tydligt också.

7. Tycker du att vistelsen på terapikollo påverkat ditt barn?

Antal svarande: 27

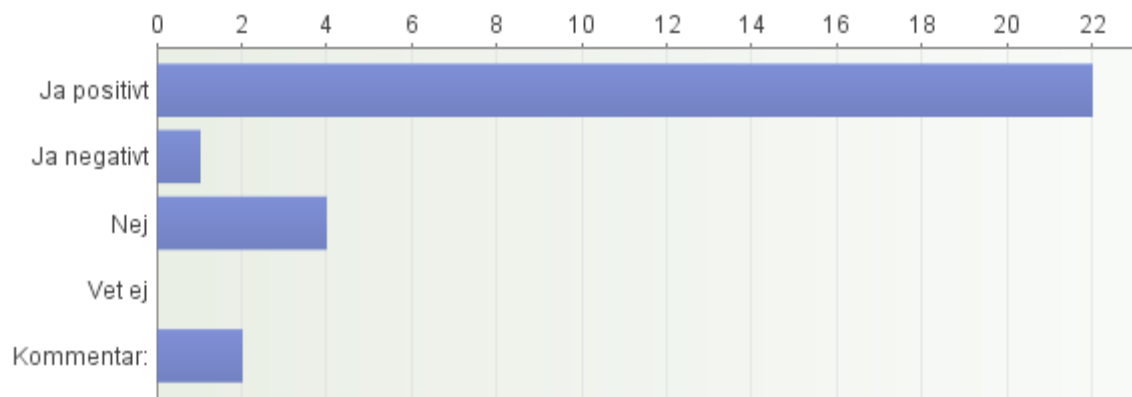

Fritextsvar: Kommentar:

- Hans rädslor stärktes efter kollo
- Det var ett kvitto på att han kan klara av att sova borta (även om det gick sådär...) och att i och med vara utan sin mamma, klara många sysslor själv.

8. Tycker du att du som vårdnadshavare påverkats av barnets kollovistelse?

Antal svarande: 27

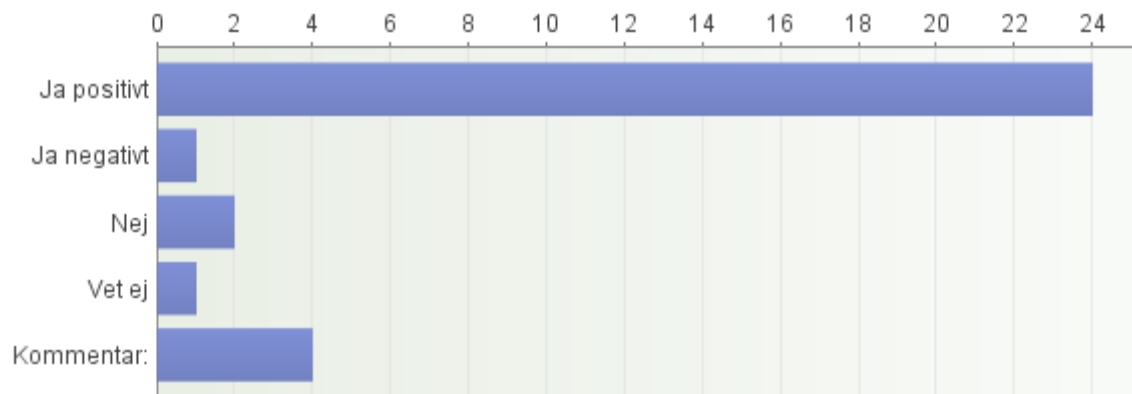

Fritextsvar: Kommentar:

- Det var utmanande att peppa barnet att vara kvar pga hemlängtan
- Precis som svaret ovan. Det har varit bra att bryta den starka symbiosen mellan barn och mamma. Jag vet att han klarar det mesta själv, men med alla tvång och konflikter så gör man mer än man borde. Jag var dock från början aldrig orolig över hans kollovistelse borta från hemmet.

9. Tycker du att familjen påverkats av barnets kollovistelse?

Antal svarande: 27

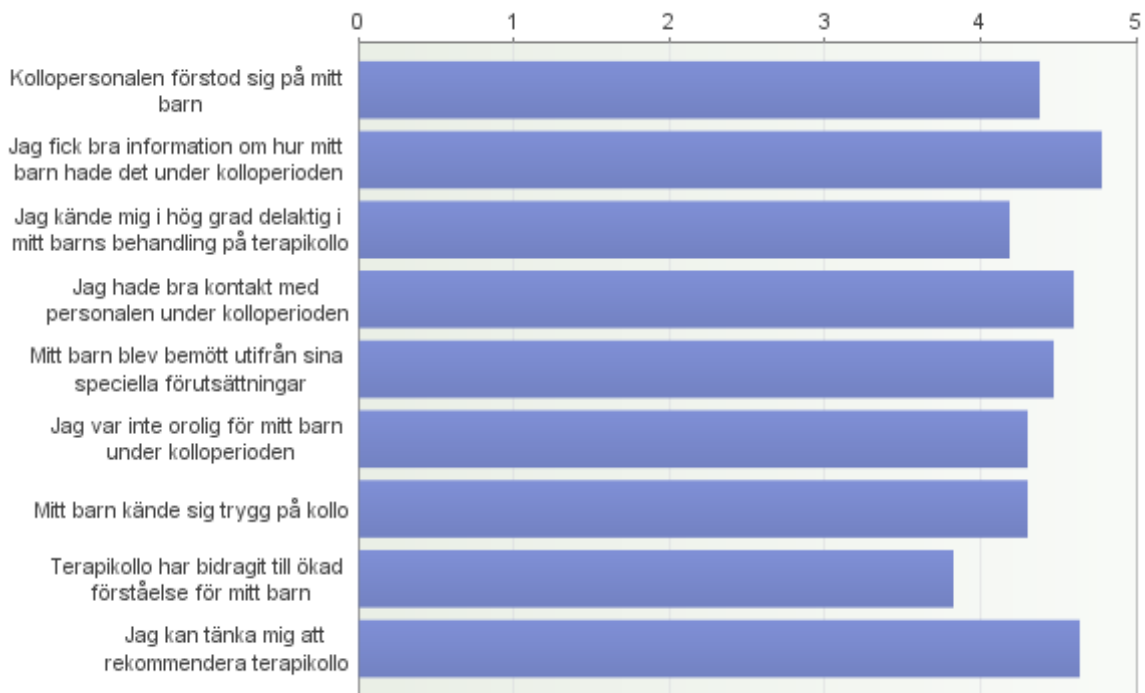
Fritextsvar: Kommentar:

- Kollopersonalen var för dåligt informerade om vår situation, bl a angående vårt arbete med socialtjänst vi redan hade. De tog upp saker som barnet redan bearbetat och tagit sig vidare ifrån och det stärkte inte barnet utan helt tvärtom tyvärr. Men barnet fick en hel del fina minnen att ta med sig också.
- Det är han och jag
- Barn, mamma och pappa påverkades nog olika, men i positiv riktning. Det var nyttigt att bryta det starka bandet mellan mor och son (mest från sonens sida), och det var nyttigt för pappa att se att hans son utvecklades oavsett styrkor och svårigheter. Pappa måste hänga med där.
- Syskon fått lite lugnare hemma under kollovistelsen

10. Slutligen följer här ett antal påståenden om din syn på terapikollo. Markera vid varje påstående hur mycket du instämmer i påståendet.

0 = Instämmer inte alls 5 = Instämmer helt

Antal svarande: 27

Plats för ytterligare några erfarenheter eller synpunkter du vill dela med dig av:

Antal svarande: 8

Sex av de åtta föräldrar som valt att dela med sig av ytterligare erfarenheter eller synpunkter lyfter fram positiva erfarenheter av kollovistelsen, bland annat att kollo varit höjdpunkten på sommaren, att barnet fick med sig roliga minnen, att man upplever sig fått hjälp av personalen, fått nya perspektiv, att konflikter i hemmet minskat och att barnet blivit stärkt och mer självständig efter kollo. En vårdnadshavare lyfter önskan om kortare kolloperioder under andra delar av året, exempelvis under vintern. Två vårdnadshavare lyfter fram både ris och ros, där kritiken bland annat handlar om en upplevelse av att personalen inte var tillräckligt informerad kring familjens situation. En annan vårdnadshavare tar upp att förhoppningen om avlastning grusades då telefonkontakten kring barnet varit mycket tät och det varit svårt att komma fram på telefontiderna.

Samtliga synpunkter som framkommer i enkätsvaren från barn, unga, vårdnadshavare och remitterter utgör en viktig och mycket värdefull del i det ständigt pågående arbetet för att säkerställa god kvalitet, hög patientsäkerhet och att utveckla verksamheten på Terapikolonierna.

- Jag önskar att vår dotter får åka flera gånger då detta är höjdpunkten på sommaren! Hon har gjort sina två år men vi kommer söka till nästa sommar oxå!!!

- Jag tycker att det var bra i allmänhet att de fick göra roliga saker och fick med sig roliga minnen, men de kunde lyssnat mer på vad vi sa innan, vi hade redan ett samarbete med socialtjänsten och det verkade inte kollopersonalen förstå. Det blir tvärtom effekt för barnet. Men en bra sak som kommit efter kollo är att BUP personalen verkar förstå allvaret med vad barnets "problem" är och han har äntligen efter 2 år blivit lyssnad på och fått träffa BUP läkaren, som jag har försökt få en tid hos i 2 år. Han lärde sig även att överkomma vissa rädslor han hade, men vissa rädslor förstärktes tyvärr, bla av vissa aktiviteter de gjorde och på att de inte var tillräckligt informerade/förstod hans situation. Jag trodde att personalen skulle mer hjälpa honom att gå vidare framåt mer och inte fokusera så mycket på hans förflutna. Vi hade arbetat så mycket senaste året med att bygga upp självförtroendet igen och fått bort många av hans rädslor, när han kom hem var det som bortblåst på ett sätt, men vi hoppas han får hjälp på BUP nu så det kan gå framåt igen.

Jag är väldigt besviken på att jag/vi inte fick vara med på mötet efter kollo som de övriga föräldrarna fick och som vi kom överens om på sista avslutningssamtalet på kollo, även vår kontakt på BUP var förvånad över att vi inte fick vara med. Väldigt underligt faktiskt. *

** **Terapikoloniers kommentar:** Vi bjuder alltid in vårdnadshavare till återlämningsmötet efter kollo. Ibland uppstår missförstånd vilket är mycket olyckligt och beklagligt. Det avslutande mötet ger möjlighet att fånga upp förväntningar och hur det blev, det som fungerade bra och mindre bra, ytterligare behov samt tydliggör att behandlingskontakten på Terapikolonier avslutas. När det trots allt sker har vi alltid en kontakt med remittenten som ansvarar för och bedömer hur vi går vidare, exempelvis med att erbjuda ytterligare ett möte. Vi finns också tillgängliga via mail och telefon för möjligheten att ställa frågor och lämna synpunkter.*

- Vi är så glada och nöjda att vår son fick möjlighet att delta, fantastisk hjälp och bemötande av personalen. Det blev så tomt när kollo tog slut, när man inte fick prata med dem varje dag längre... Det tog en vecka innan vår son tyckte det var OK på kollo, men sen blev det jättebra. Han vill dock inte åka igen, även om han pratar om "men nästa år".... Vi skulle gärna önska att han fick åka igen, då han lärde sig så mycket på detta, men kanske 1 eller 2 veckor, om det fanns möjlighet. Förstår dock tanken på att det behövs 3 veckor, för att man ska nå fram till barnen. Stort tack från oss!!

- Jag tycker, nej vi tycker, att terapikollo är supertoppen! Det passar oss alldeles förträffligt och personalen på kollo är fantastisk. Det är lite så att jag skulle kunna tänka mig ett kortare vinterkollo t ex vid sportlov eller vid jultiden. Typ en långhelg torsdag morgon till söndag kväll där de kommer iväg och gör typiska vinteraktiviteter

- Vi som föräldrar tycker att det blir svårt att kommunicera med personal som tror sig känna vårt barn bättre än oss. Det hände att ledaren gick över gränsen mot vår son och inte respekterade när han sa ifrån, vår son kände sig kränkt. Tanken med kollo är väl att kunnig personal ska bemöta barnen på ett respektfullt och förtroendeingivande sätt. En personal behöver se över sin attityd helt klart, även till föräldrarna som även de lätt känner sig överkörda. I övrigt är vi supernöjda med allt och tacksamma för att vår son fick möjligheten att delta.

- Från vårt perspektiv skulle kollo även delvis vara en trygg avlastning för oss, men det var svårt att känna sig avlastad för att vi behövde vara delaktig till en väldigt hög nivå. Vi kan tycka att telefontiden funkade så där. Det krävde mycket tid och tålamod för ringa om och om igen. Vi vill föreslå att ni tar anmälningar (sms?) och ringer upp föräldrar när det är deras tur. Det skulle hjälpa enormt mycket. Eller att barnen får tillgång till deras mobil under den tiden så att vi når varandra på ett enklare och mer naturliga sätt, och även face time skulle ha varit en möjlighet...

- Terapikollo har hjälpt vår son och familj på ett positivt sätt vår son har växt som individ fått bättre självförtroende mera självständig och stark i sociala sammanhang han tror mer på sig själv vilket även har hjälpt familjen inte lika många konflikter inte lika många utbrott han klarar mera på egen hand.

- Jag vill bara ge en personlig reflektion eftersom ikryssade rutor inte alltid ger hela bilden. För-under-och -efter-kontakten var fantastisk. Det är ett privilegium att möta alla duktiga människor i samband med sonens olika egenskaper. Ni tydliggjorde flera saker som vi föräldrar har sett men inte analyserat och satt ord på. T ex : han tyr sig inte till vuxna men är en supersocial kille med andra barn.

När vi hämtade sonen ville han inte hem, och nästa gång ville han vara en längre period. Men det som är intressant är att han vid flera senare tillfällen sagt att han aldrig vill på kollo igen: Han har loopat på det enda barnet han inte klickade med. Det enda störningsmomentet. Med tanke på hans tvångsproblematik så ser jag bortom den i viss mån när jag fyller i formuläret. En annan intressant reflektion var att kollopersonalen aldrig såg den delen av sonens problem, men som vi vet visar sig mest hemma. Efter återkopplingen med BUP och kollopersonal var det mycket intressant och få ett nytt perspektiv, både utanför hem, skola och BUP. Tack!